

## Täysistunto

**Torstai 17.10.2024 klo 16.01—20.46**

**6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain, ympäristönsuojelulain ja vesilain 3 ja 11 luvun muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 175/2024 vp

*Lähetekeskustelu*

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Keskusteluun varataan tuttuun tapaan enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Mykkänen, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

*Keskustelu*

**18.47 Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen (esittelypuheenvuoro):** Arvoisa puhemies! Tänään käsiteltävänä on siis hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain, ympäristönsuojelulain ja vesilain 3 ja 11 luvun muuttamisesta. Eli hallituksen esityksessä muutetaan kolmea lakia, jotka liittyvät kokonaisuutena vesistövaikutuksiin liittyvään lupamenettelyyn. Esityksen tarkoituksena on lisätä ensisijaisesti vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin uudet lupamenettelyssä sovellettavaksi tulevat säännökset vesien tilan ympäristötavoitteista ja näin ollen toimeenpanna osaltaan EU:n yhteisen vesipuitedirektiivin ja vesien tilan tavoitteista koskeviin EU:n tuomioistuimen ratkaisuihin pohjautuvat lainsäädäntötarpeet, joita on jo pitkään tässä suhteessa valmisteltu, itse asiassa edelliseltä vaalikaudelta lähtien.

Keskeisiin lupalakeihin eli ympäristönsuojelulakiin ja vesilakiin lisättäisiin uusi lupamenettely edellytys perustuen EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistuneeseen tulkintaan vesienhoidon ympäristötavoitteiden sitovuudesta lupaharkinnassa. Tämä on tämä yhteisöoikeudellinen ydin tässä kokonaisuudessa.

Samalla toinen ulottuvuus on se, että lainmuutoksilla pyritään sujuvoittamaan sellaisia menettelyitä, joissa hankkeen kohdalla on erittäin painavista syistä järkevää ja mahdollista vesienhoidon kokonaisuuden kannalta tehdä poikkeuspäätöksiä hankekohtaisesti vesienhoidon tavoitteistoon liittyvästä tilanteesta tietyn rajatuin edellytyksin. Tämä tavoite liittyy siihen, että lainmuutoksilla mahdollistettaisiin hankekohtainen ympäristötavoitteista poikkeaminen ympäristönsuojelulain tai vesilain mukaisessa lupamenettelyssä edellytysten täytyessä. Nyt voimassa olevan lainsäädännön pohjalta tämä on sinänsä yhteisöoikeudellisesti ollut mahdollista mutta käytännössä Suomessa edellyttänyt sitä, että pitkillä määraajoilla vaihtuvien vesienhoidon tavoitteiden päättämisen yhteydessä tehdään tällaisia

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

poikkeamislinjauksia, mikä taas on tehnyt niihin liittyvistä luvituksista erityisen hitaita ja myöskin vaikeammin ennakoitavia.

Lisäksi tämän luvituksen sujuvoittamisen osalta tässä samassa esityksessä toteutetaan EU:n yhteisen uusiutuvan energian direktiivin RED kolmosen kansallista täytäntöönpanoa siten, että direktiivin mukaisesti nämä uusiutuvan energian hankkeet täyttäisivät aina erittäin tärkeän edun mukaisuuden vaatimuksen hankekohtaista poikkeusta koskevassa asiassa. Ja tässä asiassa todettakoon, että komissio on ehtinyt jo käynnistää Suomea kohtaan rikkomusmenettelyn Red III -direktiivin täytäntöönpanon viivästyksestä, jonka määräaika oli nyt 1. heinäkuuta 2024, ja näin ollen tämäkin kiirehtii tämän lakimuutoksen eteenpäinviemistä.

Esitys vesienhoidon ympäristötavoitteista ja hankekohtaisista poikkeamisista siis sujuvoittaa lupamenettelyä. Tarkoituksena on mahdollistaa nopeampia investointeja, niiden lisäämistä Suomessa, selkeyttää lainsäädäntöä, kun voimassa olevan oikeuskäytännön mukaisia säännöksiä ympäristötavoitteista sisällytetään nyt myös suoraan lainsäädäntöön. Tällä hetkellä meillä on mahdollista esittää argumentteja, että eräissä luvitukseen liittyvissä tuomioistuinkäsittelyissä lupia on kaatunut sen tähden, että viranomainen on tulkinnut suppeammin kansallista lainsäädäntöä, kun taas sitten tuomioistuimessa on laajemmin tulkittu myös EU-tuomioistuimen ennakkopäätöksiä koskien erityisesti vesipuitedirektiiviä. Tätä oikeusvarmuutta, joka on tärkeä osa luvitusta, pyritään tässä parantamaan.

Vesienhoidon suunnitteluun sisältyvien joustojen käyttöä siis tehostettaisiin, ja näitä laadullisesti ovat erityisesti vesienhoidon tavoitteiden saavuttamisen määräajan pidentäminen ja tietyissä tapauksissa alennetut tilatavoitteet näiden vesistökohtaisten poikkeusten kohdalla niistä rajatuista perusteista riippuen, mitkä lakiin nyt tulisivat kirjoitettavaksi.

Kolmas aspekti on se, että tämä on budjettilaki ja budjettilaki siitä syystä, että talousarviossa ehdotetaan kolmen miljoonan euron kertaluontoista panostusta vesiä koskevan tiedonhallinnan merkittävään kehittämiseen. Ja kun yhdistetään tämän lain nyt tuoma selkeytys lupaharkinnan rooliin suhteessa vesilainsäädäntöön, viedään kotimaiseen lainsäädäntöön nämä ehdot, niin tämä parempi vesistövaikutuksia koskeva tiedonhallinta on keskeinen väline siihen, että myöskin viranomaistyö on laadukasta, tarkkaa ja nopeaa. Ja toivottavasti tämä osaltaan lisää sitä, että sitten myös muutoksenhakuun on vähemmän tarvetta, mutta myös jos muutoksenhakuun mennään, niin tuomioistuinten on nopeampi ja helpompi selvittää ratkaisunsa perusteet.

Lupa- ja lausuntomenettelyn sujuvoittamiseksi luotettavien ja ajantasaisten tietojen tulisi olla laajasti toiminnanharjoittajan mutta myös viranomaisten ja kansalaisten saatavilla ympäristöhallinnon tietojärjestelmistä, ja tähän tällä budjettiesityksellä, joka näihin lakeihin liittyy, pyritään. Ja tätä kautta, kun selvittämismahdollisuus tulisi suoraan viranomaisen tietojärjestelmistä, se vähentäisi myös yritysten taloudellista taakkaa erillisten konsulttiselvitysten tilaamisessa, parantaisi yritysten tasavertaisuutta riippumatta konsulttityön tilaamisen mahdollisuuksista ja lisäisi tietoa vesien tilasta ja niiden kehittymisestä. Myös vesien seurantaan ehdotetaan tätä myöten pidempiaikaista lisämäärärahaa.

Muutosten olisi tarkoitus tulla voimaan 1. päivänä tammikuuta 2025.

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Kiitokset ministerille esittelystä, ja sitten puhujalistaan. — Edustaja Kallio.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

**18.53 Vesa Kallio kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Ympäristövaliokunnan jäsenenä joi-tain huomioita.

Oma kotimaakuntani Etelä-Savon pinta-alasta on neljäsosa vettä, ja 97 prosenttia vesis-töistä on hyvässä tai erinomaisessa tilassa. Koko Vuoksen vesistöalueen kaikista vesistöis-tä puolet on erinomaisessa tilassa, kuten muun muassa Etelä-Savossa kaikki Saimaan suu-raltaat. Vuoksen vesistöalueen vesienhoitosuunnitelmassa on koko alueen keskeiseksi ve-sienhoitokysymykseksi asetettu erinomaisessa tilassa olevien vesien tilan säilyttäminen. Nyt käsitellyssä oleva hallituksen esitys ei välttämättä edistä tämän tavoitteen toteutumis-ta.

Arvoisa puhemies! Vaikka lakiesityksessä mainittujen hankkeiden osalta olisikin perus-teita nopeuttaa niiden lupamenettelyä, sisältää esitys riskin siitä, että poikkeamiset muut-tuvat erityistilanteista vakiintuneeksi käytännöksi. Samaan aikaan vesipuitedirektiivin edellyttämät vesihuutotyöt voivat kirjaimellisesti vesittyä, mikäli toisaalla poiketaan ve-sien tilalle asetetuista vaatimuksista.

Ei voi olla oikein, että samaan aikaan ja samalla alueella maa- ja metsätalouden vesien-hoitovelvoitteita kiristetään ja samalle alueelle myönnetään esimerkiksi vaikkapa kaivos-lupa, jolla on oikeus poiketa vesien tilalle asetetuista tavoitteista. Miksi kaivostoiminta voisi huonontaa vesien tilan samaan aikaan, kun maa- ja metsätaloudelta vaaditaan sen pa-rantamista?

Etelä-Karjalan liiton lausunnossa todetaankin seuraavaa: ”Etelä-Karjalan liitto huo-mauttaa, että väljät ja epätarkat muotoilut voivat pahimmillaan johtaa siihen, että laki toi-mii yleisenä valtakirjana esimerkiksi vihreän siirtymän hankkeissa. Ekologisen tilan hei-kennyksiin ei ole varaa etenäkään ilmastonmuutoksen etenemisestä aiheutuvien olosuhteiden muutosten ja epävarmuuksien vuoksi.”

Kymenlaakson liiton — Etelä-Savo, Etelä-Karjala ja Kymenlaakso ovat siis Kaakkois-Suomen vaalipiirissä olevia maakuntia — lausunnossa puolestaan todetaan seuraavaa: ”Matkailu liittyy Kymenlaaksossa keskeisesti luontoon ja etenkin vesiympäristöön. Ky-menlaaksossa on sekä merkittäviä järviolueita että Suomenlahden rannikko, ja ne ovat mer-kittäviä vetovoimatekijöitä. Vesiympäristön tilan parantaminen on keskeistä vetovoiman kasvattamiseksi. Vesiympäristön tila vaikuttaa myös maakunnan elinkeinojen ja muun toi-mintaympäristön kehittämiseen. Esimerkiksi kalankasvatuksen kehittäminen on haastavaa Suomenlahdella rannikkovesien heikentyneen tilan vuoksi. Kymenlaakson maakuntakaa-van 2040 koko suunnittelualuetta koskevan määräyksen mukaan alueiden käytön yksityis-kohtaisemmassa suunnittelussa ja yhteiskunnan toimintojen sijoittelussa on erityistä huo-miota kiinnitettävä vesien ekologisen tilan parantamiseen. Kymenlaakson liitto katsoo, että hallituksen esityksen luonnosta tulee vielä muokata sen varmistamiseksi, että vesiympäris-tön suotuisa kehitys taataan myös tulevaisuudessa.”

Arvoisa puhemies! Kuten Etelä-Savon maakuntaliiton lausunnossa todetaan, Etelä-Sa-von maakunnan vahvuus on Saimaan ja Puulaveden sekä muiden alueen vesistöjen veden-laadun erinomaisuus, eikä tätä vahvuutta haluta menettää. Mikäli näin tapahtuu tämän la-kiesityksen seurauksena, maakunnan keskeiset elinkeinot, matkailu ja maatalous sekä myös loma-asutus, ovat sen maksumiehinä. Jos poikkeaminen veden laadun suhteen on helpointa erinomaisessa tilassa olevien vesistöjen äärellä, houkuttelee se juuri näille alueil-le toimintaa, josta aiheutuu ongelmia veden laadulle, esimerkiksi kaivostoimintaa. Tämä ei saa eikä voi olla lakimuutoksen tarkoitus. Sen vuoksi lakiesityksen vaikutukset, niin välit-tömät kuin välilliset, on arvioitava äärimmäisen tarkkaan ja vakavasti.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

Arvoisa puhemies! Vaikka Suomesta löytyisikin merkittävä osa Euroopan unionin kriittisiksi luokiteltavista mineraaleista, se ei saa tehdä meistä EU:n mineraaliautomaattia. Samaan aikaan EU on rajoittamassa metsiemme käyttöä monin eri tavoin sekä kiristämässä maatalouden toimintaedellytyksiä, ja samaan aikaan EU haluaa tehdä maamme maaperän hyödyntämisen mahdollisimman helpoksi.

On hyvä muistaa, että metsät ja pellot kasvavat uutta satoa joka vuosi. Kaikki, mikä maan alta kaivetaan, loppuu joku päivä. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Edustaja Mikkonen, Krista, poissa. — Edustaja Elo.

**18.58 Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Puhdas vesi on kansallinen ylpeyden aiheemme. Meillä on kuitenkin aivan liian paljon vesistöjä, jotka eivät ole hyvässä kunnossa. Vesiluonnosta huolehtiminen on todella tärkeä tavoite, jossa Suomi on toistuvasti epäonnistunut. EU:n vesipuitedirektiivin tavoitevuosia on lykätty kerta toisensa jälkeen pidemmälle tulevaisuuteen. Tämä ei ole meille kunniaksi.

Hallitus on ohjelmassaan luvannut joitakin vesiensuojelutoimia, mutta niitä odotellaan yhä. Iso kuva on, että pienistä parannuksista huolimatta hallitus heikentää toimillaan ja toimimattomuudellaan vesien tilaa monin tavoin. Vesiensuojelun rahoitusta on leikattu murto-osaan, soiden ojitus jatkuu, ravinteiden kierrätys sakkaa. Vesien hyvää tilaa ei tulla saavuttamaan niin kauan kuin niiden pilaamisen annetaan jatkua.

Arvoisa puhemies! On hyvä, että tällä esityksellä lakiin tuodaan tarkennuksia vesistöjen heikentämisen kiellosta ja vesien hyvän tilan saavuttamisesta. Se selkeyttää tilannetta. Hyvää on myös lisärahan osoittaminen vesien tietojärjestelmiin. Mutta ongelmallista ympäristön kannalta on se, että poikkeamismahdollisuuksia vesien hyvän tilan tavoitteista löysennetään. Näin ei pitäisi toimia tilanteessa, jossa Suomi on pahasti myöhässä vesien hyvän tilan saavuttamisesta. Tällä löysennyksellä pyritään edistämään vesivoiman rakentamista vihreän siirtymän nimissä. Tätä ei voi kannattaa. Vesivoiman haitalliset luontovaiikutukset ovat varsin hyvin tunnettuja, ja niitä pitäisi pyrkiä päinvastoin lieventämään. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että hankekohtaisen poikkeamisen mahdollistaminen voi lisätä haitallisia vaikutuksia vesiin ja hidastaa vesien hyvän tilan saavuttamista.

Arvoisa puhemies! Ministeri Mykkänen, olette todennut, että hallitus haluaa ottaa käyttöön vesipuitedirektiivin mahdollistamat kansalliset joustot, jotta vihreää siirtymää edistävien hankkeiden olisi mahdollista hakea ympäristövelvoitteista poikkeamista ja käsittely olisi nykyistä jouhevampaa. Tämä kuulostaa siltä, että olette valmiita edistämään vesivoimahankkeita, vaikka niillä olisi haitallisia vaikutuksia vesiluontoon. Tämä ei kuulosta hyvältä. Ihmettelen myös sitä, miksi ette ole tuonut tässä yhteydessä hallituksen lupaamia vesiluonnon tilaa parantavia muutoksia, kun vesilaki nyt on täällä eduskunnan käsittelyssä. Hallitusohjelmassa lupaatte muun muassa päivittää vesilakia siten, että vanhojen vesilupien päivityksen lisäksi niin sanotuille nollavelvoitelaitoksille voidaan asettaa kalatalousvelvoitteita.

Olette luvannut rahoittaa Palokin koskien vapauttamisen ja patojen purkamisen. Näitä rahoja ei vielä ole toistaiseksi näkynyt. Ja edellisellä kaudella kokoomus lupasi korjata työtaturman, jossa pienten virtavesien, lähteiden ja kalkkilampien suojele poistettiin eduskunnan käsittelyssä äänestyksellä. Tämä olisi ollut nyt hyvä tilaisuus korjata tämäkin asia

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

ja osoittaa, että olette vakavissanne vesiluonnon puolella. Kysynkin ministeriltä: miksi olette valmiita löysentämään vesiensuojelun tasoa, ja miksi ette ole tässä yhteydessä tuonut vesiluonnon tilaa parantavia vesilain muutoksia eduskunnan päätettäväksi?

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Edustaja Pitko.

**19.01 Jenni Pitko vihr:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on kyse poikkeamismahdollisuuksien lisäämisestä vesien hyvän tilan saavuttamiseksi. Suomi on jo myöhässä vesipuitedirektiivin tavoitteesta vesien hyvän tilan saavuttamisesta. Tavoite olisi ollut saavuttaa vesien hyvä tila vuonna 2027, mutta kun katsoo tätä, mitä tällä hetkellä tapahtuu vesiemme suhteen, on vaikea uskoa, että pääsisimme tähän, valitettavasti, ja tämä on yksi esitys, joka vie meitä vain kauemmaksi tästä tavoitteesta.

Euroopan komissio lähetti juuri äsken hallitukselle varoituksen Suomen vesien hyvään tilaan pääsemisen kiirehtimiseksi. Ihmettelen, miksi hallitus on päättänyt tuoda tänne eduskuntaan ensiksi hallitusohjelmasta juuri ne esitykset, mitkä heikentävät tai mahdollisesti ainakin heikentävät vesistöjen hyvää tilaa. Hallitusohjelmassa olisi ollut myös esityksiä, jotka olisivat parantaneet vesien hyvän tilan, mutta tietääksemme nämä eivät ole edes valmistelussa. Vesilaki ja nollavelvoitelaitokset pitäisi olla ensimmäisenä työlliställä, kun vesistä koskevaa lainsäädäntöä tehdään. Se on hallitusohjelmassa, mutta olisi kiva kuulla ministeriltä, onko tämä etenemässä. Ymmärtääksemme olemme täällä saaneet tietoa, että ei ole etenemässä.

Toiseksi tämä purojen ja lähteikköjen suoja, joka viime kaudella jäi tässä salissa tekemättä kokoomuksen työtapaturman vuoksi, tulisi saattaa vesilakiin. Lisäksi tutkijat ovat esittäneet paljon pienempiä ja suurempia keinoja, miten suomalaisia vesistöjä voitaisiin auttaa. Metsien ojitukset tulisi säätää luvanvaraiseksi, jotta pystyisimme hallitsemaan sitä kiintoaineiden määrää, mikä meidän vesistöihin metsäojituksista valuu. Vesistöjen suoja-kaistat myös suojaisivat meidän virtavesiämme. Metsälain 10 §:n tulkinnassa palaaminen vanhaan tai ylipäänsä arvokkaiden metsäluontokohteiden pienialaisuusvaatimuksen poistaminen olisi tehokas toimi suojata meidän vesistöjämme. Kaivosten jätevesialtaiden päästöt tulisi saattaa kuriin ja katsoa koko kaivoslainsäädäntö läpi sillä silmällä, että pystymme varmistamaan sen, että tällaisia ympäristökatastrofeja, mitä tälläkin hetkellä tapahtuu — esimerkiksi Lapissa pohjavesiä pilaantuu tai jätevesiä lasketaan luonnon vesistöihin — ei pääsisi tapahtumaan. Kysynkin ministeriltä: mitkä ovat ne lakimuutokset, mitä te olette tuomassa [Puhemies koputtaa] tänne lakiin, millä parannetaan vesien tila?

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Edustaja Kosonen.

**19.05 Hanna Kosonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä hyvää on se, että nämä vesienhoidon ympäristötavoitteet tulevat sitoviksi ja vastaavat siten myös EU-säätelyä.

Mutta kuten tässä aikaisemmatkin puhujat jo kummastelivat tätä poikkeamismenettelyä, joka olisi tulossa tämän kautta sitten mahdolliseksi tästä vesipuitedirektiivistä, niin myös minä jatkan sitä kummastelua, ympäristötavoitteesta poikkeaminen kun tarkoittaa aina väistämättä heikennyksiä ympäristön tilaan ja tässä kohtaa tietysti meidän vesistöihimme. Teillä on hallitusohjelmassa hienoja tavoitteita esimerkiksi Itämeren suhteen, ja niin kuin hyvin tiedetään, kaikki vedethän lopulta Suomessakin laskevat Itämereen. Aika

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

tarkasti targetoitu Saaristomeri-ohjelma on, muualle ei juuri rahaa näihin kunnostustoi-miin riitäkään, mutta valitettavasti olette sitten mahdollistamassa tällaisen hankekohtai-sen poikkeamismenettelyn, jolla voitaisiin näiden vesien tilaa itse asiassa suoraan huonon-taa. Itse tällä tavalla Saimaan rannalla kasvaneena ja aina eläneenä sanon, että vaikka meil-lä ovatkin erittäin hyvässä kunnossa siellä ne suuret altaat, niin ne eivät ole siellä hyvässä kunnossa pelkästään sillä tavalla, että annetaan esimerkiksi tällaisten poikkeusmenettelyi-den tulla lakeihin. Meillä siellä Saimaalla joka ikinen kunta esimerkiksi vastustaa kaivos-hankkeita, ja tähän tarkoittaisi juurikin sitä, että kun on näitä kriittisiä mineraaleja, joita kaivoksista sitten saadaan, niin voitaisiin näitä kaivoshankkeita helpommin saada lupame-nettelyissä läpi.

Ja sitten myös toinen asia, tämä säätökykyinen vesivoima. Se on varmasti myös yksi, mihin tällä tähtäätte — se lukee siellä hallitusohjelmassakin. Todella toivon, että kun tuo vesiensuojelun rahoitus on rajusti tällä kaudella leikkaantunut ja sitten samalla teillä on ta-voitteena tehdä poikkeusmahdollisuudet helpommaksi, niin sitten jostakin löytyisi niitä te-koja nimenomaan sen suhteen, että meillä olisi edelleen Suomessa se, mikä meillä on erit-täin arvokasta, eli puhtaat, upeat vedet.

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Edustaja Puisto.

**19.07 Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Me olemme lähetekeskustelussa tästä halli-tuksen esityksestä. Tämä esitys on tulossa ympäristövaliokuntaan mietinnölle mutta myös talousvaliokuntaan lausunnolle. Tässä ovat nämä lupaprosessit ja poikkeusmenettelyt, mit-kä tietysti liittyvät tuotantoinvestointeihin.

Tästä oikeastaan kysyisin. Kun viime vuoden lopulla oli tämä työryhmä, joka laati mie-tinnön muotoon ikään kuin hallituksen esityksen luonnoksen, ja tästä oli lausuntokierros, niin voisitteko, hyvä ministeri, kommentoida? Siinä oli myös ihan teollisuuden puolelta monia selkeytettäviä asioita. Miten näitä asioita on nyt viety eteenpäin, ja mikä se tilanne tällä hetkellä on näiden eri investointien ja lupaprosessien selkeyttämisen osalta mutta myös muuten? — Kiitoksia.

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Edustaja Jukkola.

**19.09 Janne Jukkola kok:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Hallitus vie askel askeleelta eteenpäin hankkeita, joissa selkeytetään lakia ja lupavaatimuksia, jotta Suomeen saataisiin lisää investointeja vauhdittamaan talouskasvua ja vahvistamaan työllisyyttä. Tällä kertaa käsittelyssä on hallituksen esitys koskien vesienhoidon ympäristötavoitteita ja niistä poik-keamista.

Esityksen taustalla on EU-tuomioistuimen vuonna 2015 antama niin kutsuttu Weser-päätös, jonka perusteluissa linjattiin, että yksityiselle hankkeelle ei saa myöntää lupaa, jos se heikentää vesimuodostuman yksittäistä tilatekijää tai vaarantaa hyvän tilan tavoitteen saavuttamisen. Suomessa korkein hallinto-oikeus vahvisti Weser-ratkaisussa omaksutun kannan vuonna 2017. Linjaus on muuttanut oikeustilaa merkittävästi. Suomessa esimer-kiksi Finnpulpin maailman suurimmaksi suunnitellun havusellutehtaan ympäristölupa kaatui nimenomaan tähän Weser-päätöksen tulkintaan. Vaikutuksia on ollut myös moniin muihin suunniteltuihin investointeihin.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

Arvoisa rouva puhemies! Tässä nyt käsitellyssä olevassa hallituksen esityksessä Weser-päätös viedään osaksi kansallista lainsäädäntöä. Esityksen tavoitteena ei siis ole tiukentaa nykyistä investointilupakäytäntöä vaan selkeyttää sitä siten, että jatkossa lupaharkinta olisi nykyistä selkeämmin kansalliseen lakiin perustuvaa. Kun Weser-päätöksen vaikutukset tunnustetaan kansallisessa laissa, voimme ottaa käyttöön rajattuja poikkeuksia EU-direktiivin mahdollistamalla tavalla. Tässä esityksessä hallitusohjelman mukaisesti joustot otetaan täysimääräisesti käyttöön. Tavoitteena on helpottaa erityisesti kestävän kehityksen mukaisten hankkeitten ympäristöluvitusta. Epävarmuus on pahinta myrkkyä investointihankkeiden toteutumiselle. Hallitus pyrkiikin sekä täsmentämään lakeja että parantamaan tietoperustaa vesien tilasta, mikä on myös käytännön edellytys investointien toteutumiselle.

Budjettiriihessä hallitus päätti ensi vuodelle ylimääräisestä 3,6 miljoonan euron panostuksesta vesitietojärjestelmän kehittämiseksi. Tarvitsemme täsmällisempiä tietoja vesiemme tilasta. Vastuulliset yritykset tarvitsevat tietoja, jotta hankkeita ei lähdetä suunnittelemaan väärin perustein, ja viranomaiset tarvitsevat tietoa, jotta lupapäätökset voidaan perustaa tietopohjaan, joka kestää myös oikeusasteiden tulkinnan.

Haluankin vielä kiittää ministeri Mykkästä tässä yhteydessä laajasti ansiokkaasta työstäsi paremman investointilupaympäristön sekä puhtaan ympäristön, ilmaston ja talouskasvun edistämiseksi.

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Meillä alkaa päättyä aika, joka tähän on varattu. Ministerille viimeinen puheenvuoro tässä vaiheessa. — Olkaa hyvä.

**19.13 Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen:** Arvoisa puhemies! Kiitos puheenvuoroista.

Ehkä aloittaisin sillä, että tavallaan tunnelmaani jopa helpottaa se, kun täällä edustajat käyvät läpi tuntemuksiaan niinpäin, että tässä mahdollistettaisiin liikaa. Täytyy sanoa, että itse tämän lain valmistelussa huoli on ollut lähinnä se, ajaudutaanko tilanteeseen, jossa tämän lainsäädännön tuominen kansalliseen lakiin näillä tarkennuksilla, jotka tässä esityksessä nyt on, tekee liian vaikeaksi luvittaa puhtaan siirtymän investointeja jatkossakin.

Kun täällä erityisesti edustajat Kallio ja Kosonen kuvasivat, että nyt teollisuudelle luodaan investointeihin lupamahdollisuuksia ja samalla hajakuormituksen osalta erityisesti maatalouden toimintalupaehdot kiristyvät, niin itse olen pelännyt vähän päinvastoin käyvän. Usein kun teollisuuden investointeja tarkastellaan jonkun yksittäisen valuma-alueen osalta, niin aika pienikin muutos vesistökuormituksessa katsotaan mahdottomaksi, jolloin hanke estyy. Mutta sitten taas niin teollisuuden olemassa olevaan kuormitukseen kuin alkutuotannon hajakuormitukseen meillä ei oikein ole keinoja puuttua sellaisessakaan tilanteessa, jossa joku uusi investointi olisi kuitenkin vihreän siirtymän ja työpaikkojen kannalta erityisen tärkeä ja voitaisiin kompensoida tekemällä muutos olemassa olevaan toimintaan. Tähänkin sinänsä hallitus on valmistelemassa toista lakiehdotusta niin sanotusta vesistöaluekompensaatiosta, jossa voitaisiin toimijoiden välillä sopia siitä, että uusi toimija rahoittaa päästöjen vähentämistä toisessa hankkeessa. Se toisi yhden edellytyksen tietyn hyvin tarkoin rajauksin sitten taas ympäristöluvituksessa, mutta se ei suoraan nyt liity tähän hallituksen esitykseen. Mutta jos totuus on jossain siellä välillä, mitä täällä edustajat Kallio ja Kosonen pelkäsivät ja mitä minä olen pelännyt, niin silloinhan tässä ollaan ehkä sitten oikealla polulla, kuten tarkoitus onkin.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

Sitten tässä oli useissa puheenvuoroissa huolta vesivoimarakentamisesta. Sanoisin, että itse en pidä kovin realistisena, että merkittäviä vesivoimarakentamishankkeita sinänsä olisi vireillä. Ehkä joitain pumppuvoimahankkeita voi olla tulevaisuudessa, mutta ne eivät ole sen tyyppistä perinteistä, säilövää vesivoimapatoamista. Enemmän kyse on jalostavan teollisuuden hankkeista, joissa puhutaan vaikka akkuklusterin hankkeista tai monesta muusta vihreän siirtymän tärkeästä puolesta ja siitä tasapainosta, että jos on pieni vesistövaikutus vanhan vesistövaikutuksen päälle, niin voidaan tehdä poikkeamispäätöksiä. Sinänsähän nämä poikkeamisperusteet tulevat suoraan direktiivistä, ja niitä ei tässä hallituksen esityksessä ole säädetty. Sen takia nimenomaan se erinomaisesta tilasta hyvään poikkeaminen on se ainoa alennusmahdollisuus, ja muuten mennään sitten vain ikään kuin parannustavoitteen aikataulujoustomahdollisuuksilla, ja uskon, että nekin tulevat olemaan hyvin säänneltyjä, haluttiin tai ei.

Kysyttiin muutamista muista hallituksen esityksistä, aivan oikein, vesistöjen tilaan liittyen. Tämä niin sanottu nollavelvoitelaitoslaki, jolla siis näihin vanhoihin, tyypillisesti pienten vesivoimaloiden vesilupiin, jotka ovat ikuisesti voimassa, tuotaisiin takautuvasti kalalautusvelvoitteet kalanousuportaineen tai muine ratkaisuineen, on sinänsä oikeusministeriössä listalla, ja teemme kaikkemme, jotta mahdollisimman nopeasti se saataisiin valmisteltua sieltä ulos. Toki tässä monikin asia kiirehtii sinänsä sitä, että tällaisia toimia myös Suomelta odotetaan.

Palokin osalta valtioneuvoston kanslialle on sovittu kehysriihen päätöksellä vastuu neuvotella. Sopimusrahat kyllä sinänsä olisivat hallitusohjelmassa varatun mukaisesti olemassa ja kehysriihessä vielä vähän laajennetustikin, mutta haaste on se, miten tämä yksityisoikeudellisesti saadaan sovittua Pohjois-Karjalan Sähkön kanssa, ja sitä valtioneuvoston kanslia vie eteenpäin — toivottavasti kuulemme uutisia siitä mahdollisimman nopeasti.

Ennallistamisasetuksen toimeenpanon yhteydessä, jota on käynnistetty, tullaan erityisesti virtavesien, purojen ja pienten vesistöjen osalta etenemään kyllä ennallistamistyössä ja suojaamistyössä. Nämä ovat sen tyyppisiä luontotyyppisiä, joita ennallistamisasetus aivan erityisesti suojaa, ja siinä yhteydessä varmaan palataan myöskin näihin pykäliin kansallisessa lainsäädännössä.

Miksi tämä esitys on kärkipäässä? Sinänsä siihen ehkä se prosessivastaus, että pääsyy on se, että tämä hallituksen esityksen pohja oli oikeastaan perintönä jo vuosien 2022—2023 valmistelusta. Toki sitä työryhmätyötä jatkettiin ja pyrittiin erityisesti varmistamaan vaikutukset vihreän siirtymän investointeihin, mutta pohja oli ikään kuin valmiina. Sen takia tämä on nyt nopeammin täällä verrattuna moneen muuhun muutokseen.

Edustaja Puisto kysyi vielä myös, miten tämä esitys nyt prosessina poikkeaa siitä, mikä oli lausuntokierroksella vajaa vuosi sitten. Keskeinen kysymys, jota tässä on tarkasteltu — ja tämä on aika teknistä ja yhteisöjuridista — on se, missä tilanteissa se mahdollisuus vihreän siirtymän investoinneissa poiketa näistä tilatavoitteista, myös niillä tarkoilla ehdoilla, minkä verran voidaan poiketa, tulisi harkintaan ja missä ei. Siinä on pyritty nyt hakemaan ratkaisua, joka mahdollistaisi viranomaisen harkinnan mukaan poikkeamisen näissä investoinneissa hieman useammin. Ja myös sitten se, missä tilanteessa laukeaa vanhojen, olemassa olevien teollisuuslaitosten osalta toimintaa laajentavien investointien kohdalla uudelleenarviointi lupaehdoissa, on sellainen asia, joka vaikuttaa tietysti meidän investointivarmuuteen ja kysymykseen laitosten ylläpidosta. Nämä ovat ehkä niitä keskeisiä kysymyksenasetteluja, mutta siellä on paljon semmoista teknistä selventämistä. Tämä on ollut, niin kuin olen moneen kertaan sanonut, sellainen prosessi, jossa on oltu hyvin paljon puun

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

ja kuoren välissä, [Puhemies koputtaa] koska ei toteuteta ainoastaan vesipuitedirektiiviä vaan yhteisötuomioistuimen tekemiä ennakkopäätöksiä, ja toisaalta pyritään sovittamaan ne kansalliseen ympäristöön puhtaan siirtymän investointeja mahdollistavasti ja samalla vesienhoidon tavoitteesta huolehtien.

Tässä on nyt yritetty tämä kokonaisuus sitten tuoda sellaisena, että se olisi mahdollisimman tasapainoinen, ja nyt sitten tietysti valiokunnat sitä tarkastelevat. Kuten sanoin, toivottavasti se saadaan nopeasti kuitenkin vuoden alussa voimaan, ja tämä vesitietopankki vielä sitten parantaa sitä luvituksen laatua osaltaan tähän liittyen.

**Toinen varapuhemies Tarja Filatov:** Kiitokset ministerille. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 19.19.

---

Asian käsittelyä jatkettiin kello 20.31.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Nyt jatketaan aiemmin tässä istunnossa keskeytetyn asiakohdan 6 käsittelyä. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

**20.31 Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Lakiesityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettua lakia, ympäristönsuojelulakia ja vesilakia. Vesienhoitolakiin lisättäisiin vesipuitedirektiivin mukaiset tavoitteet vesien hyvän tilan saavuttamisesta sekä heikentämisen kiellosta. Lisäksi lisättäisiin ehdot sille, miten näistä voidaan poiketa. Sen lisäksi ympäristönsuojelulakiin ja vesilakiin lisättäisiin uusi luvanmyöntämisedellytys. Näiden taustalla on EU:n vesipuitedirektiivin parempi huomioiminen.

Tästä käytiin jo ihan hyvä ja pitkä keskustelu. On hyvä, että lakiin tuodaan tarkennuksia heikentämisen kiellosta ja vesien hyvän tilan saavuttamisesta. On tärkeää, että vesien hyvää tilaa edistävää vesipuitedirektiiviä tätä kautta pyritään paremmin toteuttamaan.

Arvoisa puhemies! Olen erityisen huolissani kaivostoiminnan vaikutuksista vesistöihimme. Vaikka mineraalien puolesta, saatavuuden puolesta, voimme olla houkutteleva maa kaivostoiminnalle, pitäisi ymmärtää, että meidän vetisyyden, meidän pohjavesien osalta taas olemme siihen erittäin haastava maa. Meidän pohjavetemme ovat korkealla, ja myös pilaantumisriski on silloin hyvin korkea, jos sääntely ja osaaminen sekä valvonta eivät ole riittäviä. Kannan tästä suurta huolta. On myös ongelmallista, että tällä muutoksella pyritään edistämään vesivoiman rakentamista vihreän siirtymän nimissä, vaikka vesivoiman haitalliset luontovaikutukset ovat hyvin tunnettuja ja selkeitä. Huolenaiheita riittää.

Huolta kannan myös siitä, että vesiensuojelun rahoitus ei ole noussut tällä kaudella. Päinvastoin se on murto-osa siitä, mitä se viime kaudella oli. Olisin ministeri Mykkäselle todennut, että me ollaan pitkään Espoon neuvottelupöydissä nähty se, että kunnan rahoituksella vesien, virtavesien ennallistamis- ja suojeluhankkeet eivät juuri etene. Kunnasta sitä rahoitusta ei löydy. Me tarvitaan siihen valtion sitoutumista.

Hallitusohjelma ja kokoomuspoliitikot, usein vesillä liikkuvatkin poliitikot, lupaavat paljon meidän vesiensuojelun tilan parantamisesta, mutta enemmän valitettavasti olen

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

kuullut kaunista puhetta kuin itse tekoja. Siellä hallitusohjelmassa luvataan parantaa virtavesien tilaa, ja tässä tulee jo toinen budjettiesitys, enkä vielä näe rahoitusta Palokin koskien vapauttamisen osalta tai patojen purkamisen osalta. Ja nyt kun on vesilaki auki, niin en ymmärrä myöskään sitä, että kun viime kaudella kokoomuksen edustajat totesivat, että oli tällainen lapsus ja erhe, kun pienten virtavesien, lähteiden ja kalkkilampien osalta vesilaissa nämä jäivät huomioimatta, niin miksei tätä nyt sitten korjata.

Eli todellakin hämmästyttää tämä ristiriitainen puhe, jota hallituksen osalta kuuluu. [Puhemies koputtaa] EU:n ennallistamisasetuksessa vesien osuutta Suomessa olisi myös parannettu, ja [Puhemies koputtaa] sitäkin hallitus tuntui vastustavan.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Krista Mikkonen.

**20.35 Krista Mikkonen vihr:** Arvoisa puhemies! Suomi on tuhansien järvien maa, ja puhtaat vedet ovat varmasti meidän kaikkien yhteinen tavoite. Valitettavasti tämän tavoitteen saavuttamiseen on edelleen matkaa, ja siksi on tärkeää tehdä työtä sen eteen kaikilla sektoreilla.

Onkin hyvin harmillista, että hallitus on leikannut resursseja jättimäisesti vesiensuojelusta. Hyvää on, että kuitenkin viime kaudella aloitettuun Saaristomeren suojeluohjelmaan hallitus on ollut hyvin sitoutunut.

Olen usein toivonut, että koska taloudelliset resurssit ovat niukat, niin hallituksen tulisi käyttää aktiivisesti muita työkaluja, kuten lainsäädäntöä. No, nyt meillä on käsissämme vesiä koskevaa lainsäädäntöä. Sen myötä vesienhoitolakiin lisättäisiin vesipuitelidirektiivin mukaiset tavoitteet vesien hyvän tilan saavuttamisesta sekä heikentämisen kiellosta. Tämä on hyvin tärkeää ja kannatettavaa, ja se on edellytys sille, että voimme päästä EU:n vesipuitelidirektiivin velvoittamaan vesien hyvään tilaan.

Sen sijaan ihmettelen, että samanaikaisesti lainsäädäntöön ollaan lisäämässä säännöksiä, joilla haetaan poikkeuksia direktiivin noudattamiseen — siis helpotuksia siihen, että vesiä saisi pilata.

Arvoisa puhemies! Suomessa on pitkät perinteet vesiensuojelussa. Tuloksiakin on syntynyt, mutta silti olemme vielä kaukana tuosta vesipuitelidirektiivin velvoittamasta vesien hyvästä tilasta. Euroopan ympäristövirasto julkaisi alkuvuodesta raportin koskien eurooppalaisten vesistöjen tilaa. Raportti kertoi, kuinka työtä vesiensuojelun eteen tarvitaan kaikkialla. Suomen tilanteesta ei ollut saatavilla uutta tietoa, sillä tuoreimmat tietomme ovat vuodelta 2019, ja silloin tilanne oli se, että järvien ja jokien tila oli pysynyt ennallaan kuuden vuoden takaiseen verrattuna, rannikkovesien tila sen sijaan oli heikentynyt ja etenkin pienet järvet kärsivät rehevöitymisestä ja virtavedet liettymisestä.

Arvoisa puhemies! Todellakin Suomi on sitoutunut vesipuitelidirektiiviin eli saavuttamaan vesien hyvän tilan. Euroopan komissio ilmoitti kaksi viikkoa sitten, että se on aloittanut rikkomusmenettelyn Suomen hallitusta vastaan, koska emme ole saavuttaneet direktiivin tavoitetta. Hallituksella on nyt kaksi kuukautta aikaa vastata ja kertoa, miten tuo tavoite aiotaan saavuttaa.

Vesien hyvän tilan saavuttamiseksi esimerkiksi voimalaitoksille ja teollisuuslaitoksille myönnettyjä vesi- ja ympäristölupia tulisi päivittää. Nykyiset, jopa vuosikymmeniä vanhat luvat eivät vastaa tämän päivän tietämystämme haittojen vaikutuksista vesiluontoon, eikä niissä sallittu teknologia vastaa nykyaikaa.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

Olinkin hyvin hämmästynyt, että tässä lakiesityksessä, jossa tehdään muutoksia niin vesilakiin kuin ympäristönsuojelulakiin, ei kuitenkaan ole esitetty niitä muutoksia, jotka mahdollistaisivat vesitalouslupien päivittämisen. Sen sijaan lakiesitykseen todellakin tuodaan poikkeamismahdollisuus, jolla halutaan helpottaa esimerkiksi vesivoiman rakentamista tilanteessa, missä lainsäädäntömme ei ole ajan tasalla vesivoiman kalatalousvelvoitteisiin ja niiden päivittämiseen liittyen.

Arvoisa puhemies! Hallitus on ohjelmassaan nostanut vahvasti esiin virtavesien suojelun, mutta se ei onnistu, jos vaelluskalat eivät pääse vesivoimalaitosten ohi lisääntymään kotijokiinsa, ja tämä vaatii vesitalouslupien päivittämistä nykyaikaan. Osasta vesivoimaloista jopa puuttuu kokonaan kalatalousvelvoitteet, ja monissa ne ovat täysin vanhentuneet eivätkä perustu vaelluskalojen luontaisen lisääntymiskierron mahdollistamiseen.

Olen hyvin tietoinen siitä, että muutos niin sanottuihin nollavelvoitteisiin vesivoimalaitoksiin — eliikkä sellaisiin vesivoimalaitoksiin, joissa ei ole minkäänlaisia velvoitteita — olisi pitänyt tehdä jo viime hallituksessa, ja se oli myös viime hallituksen ohjelmassa, mutta silloin aika loppui kesken. Mutta se, mitä ehdimme kuitenkin tehdä, oli varsin kattava taustatyö, jotta tämä hallitus voisi nyt hyvin nopeasti viedä tuon lakimuutoksen maaliin, siis sen saman muutoksen, joka myös tämän hallituksen ohjelmaan on kirjattu. Mutta nyt kuitenkin tässä lakiesityksessä se ei ole mukana. Se on jätetty hyllylle odottamaan, ja pahoin pelkäänkin, että teiltäkin, nykyhallitus, voi aika loppua kesken, kun ette ole siihen nyt tarttuneet.

Yhtä lailla odotin, että tässä kohdin hallitus olisi vienyt lakiin viime kaudella eduskunnan hyväksymän ponnien, joka vaati vesilain muuttamista. Todellakin edellisellä hallituskaudella luonnonsuojelulain uudistamisen yhteydessä kaatui vesilakiin ehdotettu muutos, joka olisi parantanut pienten virtavesien lähteiden ja kalkkilampien suojelua. Tuo muutos kaatui tässä salissa operaatioissa, jota kokoomus sittemmin kutsui työtapaturmaksi ja lupasi, että asia korjataan, mutta sitäköön korjausta ei nyt tässä esityksessä näy, vaikka vesilakia muutetaan.

Haluan vielä loppuun nostaa huolen vesiensuojelutyön uusista haasteista. Ilmaston kuumeneminen haastaa valtavasti vesiekosysteemejä. Vedet ovat kyyneleet aika hyvin tähän asti puskuroimaan tuota muutosta, mutta jossain kohtaa pian se raja tulee, ja onkin arvioitu, että nimenomaan vesiekosysteemin niin sanottu keikahduspiste voi olla jo varsin lähellä.

Toinen huoli on uudet pistekuormitukset. Perinteisesti olemme pystyneet vesiensuojelussa nimenomaan saamaan hyvin kuriin pistekuormitusta eliikkä yksittäisten tehtaiden tai vaikka jätevesilaitosten kuormitusta, mutta nyt uhkaa syntyä uusia pistekuormituksia kaivosteollisuudesta tai esimerkiksi akkumateriaaliteollisuudesta, kun sieltä tulee sentyyppisten aineiden päästöjä, joihin meidän lainsäädännössä ei ole asetettu ympäristölupiin minkäänlaisia rajoja. Nyt pitäisi heti tarttua tähän, niin että emme suinkaan synnytä uusia pistekuormittajia vaan pystymme entistä vahvemmin huolehtimaan siitä, [Puhemies koputtaa] että saisimme kuriin sen hajakuormituksen metsätaloudesta, maataloudesta — tuon kuorman, joka on aina ollut paljon hankalampi vesiensuojelussa — ja pistämme toimiamme siihen emmekä salli uusia pistekuormituksia.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, olkaa hyvä.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2024 vp

20.43 **Hanna Holopainen vihr:** Arvoisa puhemies! Kun tulee tuolta Lappeenrannasta, Saimaan rannalta, niin kyllä tämä vesiensuojelu ja nimenomaan herkän vesiekosysteemin säilyttäminen koskettavat kyllä asukkaita laajalti ihan puoluekannasta riippumatta. Ei tarvitse olla mikään pitkän linjan ympäristönsuojelija-aktiivi, vaan ihan tavallisetkin ihmiset ovat hyvin huolissaan, mistä kertoo esimerkiksi se, että viime vuosina nämä kaivostoiminnasta huolestuneet ihmiset ovat keränneet valtavia määriä allekirjoituksia näihin kansalaisaloitteisiin, joissa sitten on tätä huolta tänne eduskuntaan tuotu ja pyydetty toimia, että se saataisiin suojattua — erityisesti nyt Saimaan ympäristöstä tässä puhun — tältä kaivostoilminnalta ja niiltä riskeiltä, joita siihen sisältyy. Ja meillä on alueellisesti hyvin ymmärretty se, että luonnonsuojelu ja nimenomaan tällainen puhdas Saimaan ympäristö ovat valtava elinvoiman lähde koko alueelle.

Tässä edustaja Mikkonen hyvin puhui näistä pistemäisistä kuormituslähteistä, tällaisista teollisuuden päästöistä, joilla historiallisesti Suomessa on tehty aika isoa työtä siinä, että nämä on saatu kuriin. Aika moni meidänkin alueella asuva muistaa vielä historiasta sen, kun esimerkiksi näiden metsäteollisuuden isojen laitosten vesistöpäästöt olivat valtavat. Silloin oli ensin vastustusta siihen, että näitä päästöjä laitettaisiin kuriin, kun puhuttiin teollisuuden kilpailukyvyn turvaamisesta ja näin pois päin. Mutta niitten toimien osalta on pystytty toteamaan, että silloin kun tehdään ja prosesseja kehitetään myöskin tämä päästöjen vähentäminen edellä, niin se tuottaa itse asiassa parempia prosesseja myös taloudellisesti ja laadullisesti ja nimenomaan nämä toimet kulkevat käsi kädessä. Nyt olisi todella tärkeätä, että näitten akkumateriaalitehtaiden osalta, jotka edustaja Mikkonen tuossa hyvin nosti äsken puheenvuorossaan, toimittaisiin samalla lailla ja päättäväisesti, myöskin niin, että se normisto ohjaa jo alun perinkin oikeaan suuntaan. Tässä meillä on myös valtava mahdollisuus, koska meillä on paljon sitä teollisuutta, joka pystyy tuottamaan erilaista suodatus-tekniikkaa, tai sitten taas joitain sivuvirtoja voidaan hyödyntää ja tällaisista kiertotalousmallia tuoda sen sijaan, että päästettäisiin näitä sitten vesistöihin. Esimerkiksi vaikkapa tuolla Haminan—Kotkan seudulla on suuri huoli siitä, että suunnitelmissa on tehdä toimia, jotka eivät varsinaisesti ole laadukkaita. Ja toisaalta sitten on mallia esimerkiksi Ruotsista, jossa sitten on pystytty tekemään parempia ratkaisuja. Meidän pitäisi Suomessa vaan rohkeasti uskaltaa tehdä kunnianhimoisia toimia siinä, että näistä päästöistä pidettäisiin huolta, ja luottaa sitten siihen, että kyllä teollisuudessa sitten löytyvät ne keinot ja insinöörit pystyvät näitä asioita ratkaisemaan ja siitä voi muodostua meille myös jatkossa sitten tulevaisuuden toimeliaisuutta. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.